

Patron Szkoły

Autor: Administrator

Władysław Broniewski urodził się w Płocku 17 grudnia 1897 roku, jako syn Antoniego i Zofii z Lubowidzkich. Wcześniej osierocony, wychowywany był przez dziadków ze strony matki, rodzinę o tradycjach powstańczych. W 1906 roku rozpoczął naukę w gimnazjum płockim, przez rok uczęszczał do szkoły średniej Konopczyńskiego w Warszawie. W 1914 roku powrócił do Płocka. Jako uczeń redagował pismo szkolne "Młodzi idą", odbijane na powielaczu, w którym zamieścił wiele własnych prac. W kwietniu 1915 roku wstąpił do I Brygady Legionów, gdzie przybrał pseudonim "Orlika". W 1917 roku został internowany przez Niemców w Szczypiornie. W 1918 roku zdał jako ekstern maturę, następnie służył w wojsku polskim do 1921 roku, dochodząc do stopnia kapitana. Za swoją postawę żołnierską i odwagę był wielokrotnie odznaczany.

W latach 1921-1924 studiował filozofię i historię sztuki na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Warszawskiego, wysłuchując ponadto wielu wykładów z innych dziedzin. Działał w Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej; po rozłamie w tej organizacji został w 1923 roku członkiem pierwszego zarządu ZNMS "Życie", grupującego zarówno socjalistów, jak i komunistów. W okresie studiów wyjeżdżał do Czechosłowacji i Francji. Debiutował w 1925 roku tomem wierszy "Wiatraki", zawierającym utwory związane z jego doświadczeniem i przeżyciami wojennymi, pojawia się tu także nuta buntownicza. W wierszu Robotnicy głosił, że "Dzień nam roboczy nastał" - poeta zgodnie ze swymi poglądami deklarował się jako zwolennik przemian rewolucyjnych. Potwierdzał to opublikowany wspólnie z pisarzami proletariackimi, komunistami Stanisławem Ryszardem Stande i Witoldem Wandurskim tom wierszy "Trzy salwy", nazwany przez poetów - biuletynem poetyckim. Broniewski opowiadał się za poezją proletariacką, związaną z klasą robotniczą i jej dążeniami. Od 1925 roku zaczął pracować w redakcji znanego tygodnika literacko-społecznego "Wiadomości Literackie", ale swoje utwory zamieszczał w "Dźwigni" i innych pismach. W latach 1929-1931 należał do zespołu redakcyjnego "Miesięcznika Literackiego", czasopisma związanego z obozem lewicy społecznej. W 1931 roku był aresztowany razem z działaczami komunistycznymi, m. in. Janem Hemplem, o którym pisał w słynnym wierszu "Magnitogorsk" albo "Rozmowa z Janem". W 1927 roku ukazał się następny tom wierszy "Dymy nad miastem", natomiast poemat "Komuna Paryska" (1929) został przez ówczesne władze skonfiskowany. W 1932 roku Broniewski wydał słynny tom "Troska i pieśń", w którym zamieścił wiele utworów o nieprzemijającym znaczeniu jak "Elegia na śmierć Ludwika Waryńskiego", "Zagłębie Dąbrowskie", "Do towarzysza?więźnia" czy "Księżyc ulicy Pawiej". Przyniosły mu one sławę poety rewolucyjnego, były deklamowane na wiecach i nielegalnych zebraniach robotniczych. W tym samym roku w Związku Radzieckim ukazał się wybór wierszy Broniewskiego, który w 1934 roku odwiedził Kraj Rad, publikując swoje wrażenia na łamach "Wiadomości Literackich". W 1936 roku poeta uczestniczył w głośnym zjeździe pracowników kultury we Lwowie, gdzie recytował swoje utwory. Jego tom "Krzyk ostateczny", wydany na początku 1939 roku, był ostrzeżeniem przed nadciągającą wojną. W kwietniu tegoż roku na łamach czasopisma "Czarno na białym" Broniewski opublikował "Bagnet na broń", słynny wiersz, przedrukowany następnie przez wiele gazet i czasopism jako wyraz postawy społeczeństwa polskiego wobec groźby wojny.

W 1939 roku kapitan Broniewski nie został powołany do wojska. Jak mnóstwo ludzi zdolnych do noszenia broni podążył na wschód kraju, licząc, że będzie mógł walczyć. Pozostał w radzieckim Lwowie. W styczniu 1940 roku na skutek fałszywych doniesień został aresztowany i przebywał w więzieniu do lipca 1941 roku. W latach 1941-1942 pracował w redakcji czasopisma "Polska", będącego organem ambasady RP. Powołany do wojska w sierpniu 1942 roku wraz z armią Andersa dostał się przez Persję do Iraku. W styczniu 1943 roku, nie mogąc się pogodzić z ówczesnymi stosunkami w wojsku, przeszedł do rezerwy. Do 1945 roku przebywał w Jerozolimie gdzie pracował jako redaktor techniczny pisma "W drodze". W 1946 roku wrócił do kraju. Podczas wojny wydał w 1943 roku tom wierszy "Bagnet na broń", w którym zgromadził utwory z lat 1939-1943, w tym wiele przedrukowywanych zarówno w Wielkiej Brytanii, jak i publikowanych w krajowej tajnej prasie. W 1944 roku ukazał się jego "Wybór poezji", w następnym roku w Londynie "Drzewo rozpaczające". Te dwa tomy zostały wznowione po powrocie poety do kraju.

Broniewski po krótkim pobycie w Łodzi przeniósł się do Warszawy i zamieszkał w Alei Róż, a później w ofiarowanej mu przez państwo willi przy ul. Jarosława Dąbrowskiego 51, gdzie dzisiaj mieści się jego muzeum. Od 1946 roku zaczęły się ukazywać jego "Wiersze zebrane" czy "Wiersze wybrane" w olbrzymich nakładach, mające wiele wydań. Poeta ogłosił także "Komunę Paryską" (1947), która przed wojną nie mogła się doczekać publikacji. W 1949 roku wydał poemat "Słowo o Stalinie", w 1951 roku zbiór poezji "Nadzieja", w 1952 roku "Mazowsze" i inne wiersze. Stał się piewą powojennych osiągnięć społecznych i piękna rodzinnych stron. Otrzymał w 1946 roku nagrodę Centralnej Komisji Związków Zawodowych miasta Łodzi, nagrodę literacką m. Warszawy, a w 1950 i 1955 roku nagrodę państwową I

stopnia za całokształt twórczości literackiej. W 1954 roku przeżył boleśnie tragiczną śmierć jedynej córki, czego wyrazem był tom wierszy "Anka" (1956) przyrównywany w tonacji do "Trenów" Kochanowskiego. Tuwim napisał kiedyś o Broniewskim, że posiadał on "niezwykłą zdolność nasycania życia i walki poezją, a poezji życiem i walką, jak nikt inny w jego pokoleniu i jak paru zaledwie wielkich poetów dawniejszych".

Broniewski był także wybitnym tłumaczem literatury rosyjskiej i radzieckiej, zarówno utworów prozą, jak i oczywiście poezji. W 1960 roku wydał tom "Moje przyjaźnie poetyckie", za działalność przekładową otrzymał w 1961 roku nagrodę polskiego PEN Clubu.

Zmarł 10 lutego 1962 roku w Warszawie, w 1972 roku w Płocku został odsłonięty pomnik Władysława Broniewskiego.